

Notat

Til: SEN

Fra: SEV

Dato: 15. desember 2014

Saknr: 22567

KONSEKVENSER AV AT INNSIGELSE TREKKES

1. Innledning

Det har blitt stilt spørsmål ved hva som blir konsekvensen dersom Fylkeskommunen v/ kultur- og ressursutvalget trekker sin innsigelse tilbake.

Betyr det at vedtaket fra Bergen kommune får rettsvirkning, eller skal departementet uansett ta stilling til saken?

Det som har blitt antydnet er at ettersom innsigelsen fra Fylkeskommunen gjelder spørsmål som er av «nasjonal betydning», jf. pbl. § 5-4, skal departementet ta stilling til saken uavhengig av om innsigelsen blir trukket tilbake.

2. Den delegerte kompetansen

Et første spørsmål er om det er noe i den konkrete delegasjonen av innsigelseskompetanse som som medfører at Fylkeskommunen ikke har kompetanse til å trekke innsigelser de selv har fremmet.

Av vedlegg til Rundskriv H-02/14, Retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven, følger det at Fylkeskommunene har innsigelseskompetanse i saker som gjelder «kulturminne-, kulturmiljø- og landskapshensyn (...)»

Det er ikke samtidig uttalt noe særskilt om kompetansen til å *trekke* innsigelser.

I delegasjonsreglementet for Hordaland Fylkeskommune heter det i § 5.4 at

«Kultur- og ressursutvalet har fullmakt til, etter innstilling frå opplærings- og helseutvalet/samferdselsutvalet, å fremja motsegn til forslag til kommuneplanen sin arealdel og reguleringsplan.

Fylkesrådmannen har fullmakt til å trekkja motsegn når grunnlaget for motsegn ikkje lenger er til stades.»

Av dette følger det at Fylkesrådmannen har kompetanse til å trekke innsigelser som er fremsatt av kultur- og ressursutvalget. Det er ikke her gitt særbestemmelser for tilfeller der utvalget har fremmet innsigelse på grunn av det de mener er «nasjonale» interesser.

Slik jeg ser det må dette bety at Fylkeskommunen - ved Fylkesrådmannen - selv har kompetanse til å trekke tilbake de innsigelser den har fremmet på «sitt» område, i de tilfeller den konkluderer med at det likevel ikke er grunnlag for innsigelsen.

3. Lovens system

Spørsmålet er videre om loven legger opp til at departementet skal ta stilling til saken *uavhengig av* om innsigelsen trekkes.

Lovbestemmelsene uttaler ikke noe om situasjonen der en innsigelse trekkes tilbake.

Rundskriv H-02/14 gir imidlertid nærmere forklaring på saksgangen der det er fremmet innsigelse.

I pkt. 2.4.2 heter det at

*«Kommunen og vedkommende innsigelsesorgan må der det er mulig forsøke å bli enige om en løsning. **Innsigelsen kan dermed når som helst trekkes tilbake av det organ som har fremmet innsigelsen, så lenge saken ikke er oversendt til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Kommunestyret kan da vedta planen med rettsvirkning.** Det samme gjelder dersom kommunen og vedkommende organ blir enige om et endret planforslag.»*

Dette betyr at det organ som har fremsatt innsigelse, også har kompetanse til å trekke innsigelsen tilbake. Dersom det blir gjort, kan kommunen vedta planen med rettsvirkning uten av departementet skal behandle saken.

Det er ikke særlige bestemmelser for tilfeller som gjelder innsigelser begrunnet med «nasjonale» interesser.

Det fremgår videre av pkt. 4.5 i rundskrivet at

*«Når en plansak som det er innsigelse til er **sendt departementet for godkjenning**, og saken er tatt opp til behandling, vil departementet alltid fatte det endelige planvedtaket. Dersom det organ som har fremmet innsigelse eller overordnet organ har **endret standpunkt etter at saken er oversendt** til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, vil dette bli vurdert som en uttalelse fra vedkommende organ ved departementets behandling.»*

Skjæringstidspunktet for når innsigelsesorganet kan trekke tilbake innsigelsen og med det «stoppe» saken, går altså samtidig med at saken sendes departementet.

Riktignok er det slik at departementet *alltid* har kompetanse etter pbl. § 12-13 til, selv om det ikke er reist innsigelse, å

«oppheve hele eller deler av planen eller gjøre de endringer som finnes påkrevd, dersom den strider mot nasjonale interesser eller regional plan.»

Det kan være dette kultur- og ressursutvalget har tenkt på når de sier at departementet uansett skal ta stilling til saken. Dersom Fylkeskommunen trekker innsigelsen tilbake, blir imidlertid ikke det i forbindelse med behandling av *innsigelsen*, men som en egen sak. Dette forutsetter at departementet finner grunn til (og gjerne får oppfordring om å...) vurdere om planen virkelig strider mot «nasjonale interesser eller regional plan».

Som Innjord skriver, på s. 369, er det slik at

*«Bestemmelsen er ment som en sikkerhetsventil og tar først og fremst sikte på **situasjoner der de normale behandlingsrutinene har sviktet**, jf. Ot.prp. nr. 56 (1984-85) s. 124 – et statlig fagorgan har for eksempel oversett en åpenbar innsigelsesgrunn eller unnlatt å oppfylle sin plikt til medvirkning etter § 3-2 tredje ledd, slik at innsigelsesretten er bortfalt i henhold til § 5-5 tredje ledd.»*

Dette vil ikke være tilfellet når Fylkeskommunen har fremmet innsigelse og så i etterkant har funnet grunn til å trekke denne tilbake.

Etter dette kan jeg ikke se at det hverken med bakgrunn i loven eller med bakgrunn i det konkrete delegasjonsreglementet er noe som tyder på at departementet uansett skal behandle saken dersom Fylkeskommunen trekker tilbake innsigelsen før saken er sendt til departementet for avgjørelse.

Bergen, 15.12.2014
ADVOKATFIRMAET HARRIS

Siv Elèn Årskog Vedvik
advokat